

hudobný život

ROČNÍK LIV

1-2

2022

3 €

hudobné **entrum**
MUSIC CENTRE SLOVAKIA

Festival Next / 100 rokov Speváckeho zboru slovenských učiteľov / Pavol Krška /
Traditional Club Bratislava / Peter Adamov / koncerty, recenzie CD...

Peter Zagar

mimo očakávaní...

MELOS-ÉTOS 2022

CALL FOR CONCERTS / SCORES

Nadchádzajúci ročník medzinárodného festivalu súčasnej hudby **Melos-Étos 2022** s podtitulom HOMMAGE vzdá v časti programu hold zakladajúcim osobnostiam festivalu Melos-Étos (Berger, Bázlik, Zeljenka) a významným osobnostiam svetovej hudby 20. a 21. storočia, ktoré Bratislavu osobne navštívili (Messiaen, Ligeti, Cage, Górecki, Globokar, Túrri, Penderecki, Krauze, Pärt, Gubajdulina, Reich, Saariaho...). V porovnateľnej miere chce predstaviť súčasnú domácu a svetovú tvorbu.

Festivalový výbor medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos 2022, ktorý sa uskutoční 8. 11.–17. 11. 2022, vypisuje pre **slovenských interpretov, telesá a skladateľov/skladateľky**

VÝZVU
na:

1) PREDKLADANIE KONCERTOV / CALL FOR CONCERTS PRE SLOVENSKÝCH INTERPRETOV / TELESÁ

v dvoch kategóriách:

Kategória A: sólisti

Kategória B: komorné kombinácie 2+ (duo, trio, kvarteto a väčšie obsadenia, vrátane zastúpenia vokálnych umelcov).

2) PREDKLADANIE SKLADIEB / CALL FOR SCORES PRE SLOVENSKÝCH SKLADATEĽOV / SKLADATEĽKY

Skladateľky/skladatelia môžu reflektovať tému HOMMAGE vo svojich dielach, nejde však o podmienku tejto výzvy.

Presné požiadavky oboch výziev sú dostupné na www.hc.sk. Prihlásené dramaturgie a diela zodpovedajúce požiadavkám výzvy musia byť **dodané v tlačenej, resp. elektronickej forme** na adresu Hudobného centra, Michalská 10, 815 36 Bratislava, resp. e-mail: melosetos@hc.sk **najneskôr do 28. 2. 2022.**

Festivalový výbor Melos-Étos si vyhradzuje právo výberu koncertov a diel do dramaturgie festivalu Melos-Étos 2022.

„Žiaden stav, aj ten najúbohejší, nie je definitívny... jedna vlna strieda druhú.“ Prvý úvodník tohto roku začnem záverom nášho hlavného rozhovoru so skladateľom **Petrom Zagarom**. Čerstvý šesťdesiatnik prináša v debata s Vladimírom Godárom a Jánom Klímom viacero podnetných postrehov. So životom vo vlnách i medzi nimi sme konfrontovaní už tretí rok a postupne sa učíme žiť nielen pomedzi ne, ale aj v momentoch, keď nás drsne unášajú ťažko odhadnúť kam. **Festival Next** sa síce medzičasom naučil dobre surfovať, no zdá sa, že sa aj tak nevie dočkať predsa len pokojnejších vôd. Zato keď má niekto sto rokov, ako **Spevácky zbor slovenských učiteľov**, vníma vzopätie rôznych vln ako dočasné...

Aká je úloha racionálneho v hudbe? Miera jeho akceptácie, splynutia s ním je individuálna. Peter Zagar odmieta kompozičný proces ako vyplňanie nejakej „tabuľky“. V rozhovore s **Markom Cicilianim** čítame o umelej inteligencii, ktorá dnes zdarne napodobuje jestvujúcu hudbu, no očakáva sa, že sa posunie aj ďalej k módu pripomínajúcemu autonómu tvorbu. **Peter Zajiček** vyzdvihuje racionálnu podstatu kontaktu interpreta s hudobným materiálom a jedným dychom dodáva, že pochybnosť ho robí šťastným, lebo ho núti premýšľať.

O vlnách vedia svoje interpreti i skladatelia. Hudobný jazyk, interpretačný štýl – oba podliehajú dobovým vlnám, predstavám o „pravde“ a niekedy aj diktátu doby či umeleckého prostredia. Pre Petra Zagara je podstatné nachádzanie vlastného jazyka a stotožnenia sa s ním, napriek predstavám a tlaku okolia, **Pavol Krška** sa svoj hudobný jazyk zdráha definovať a rozhovor so svojim žiakom Lukášom Borzikom končí presvedčením, že najdôležitejšie je zostať čestným človekom. „Ak je niečo dobré, presadí sa to samo...“ akoby do dialógu z inej stránky časopisu opäť vstupoval Peter Zagar...

O neúprosnych „vlnách“ vedia svoje aj tí, čo zažili vojnové drámy a utrpenie nacistického prenasledovania. Aktivity hudobníkov v koncentračných táboroch druhej svetovej vojny na našich stránkach roky mapuje Agata Schindler, ktorá v tomto čísle komentuje pracovnú korešpondenciu medzi poľským spevákom **Aleksandrom Kulisiewiczom** a muzikologičkou **Máriou Potemrovou**.

To je len časť obsahu nášho dvojčísla, ktorým otvárame **54. ročník** časopisu Hudobný život. Aj počas neho vám chceme prinášať informácie, komentáre, hodnotenia, analýzy, pohľady do minulosti i nové podnety... Postavíme sa však čelom aj jednej z vln, ktorej sa v oblasti vydávania časopisov nedá vyhnúť. V minulom roku sme spustili predaj elektronickej verzie časopisu v podobe PDF formátu a v tomto roku budeme pracovať na príprave plnohodnotnej online verzie Hudobného života, no so zachovaním tlačenej verzie časopisu pre predplatiteľov. Veríme, že rok 2023 a jubilejný 55. ročník už začneme v „režime OTP“: online, tlač a pdf.

Nech sa vám dobre číta...
Andrea SEREČINOVÁ

Koncerty

- 2 **Poloprázna Šeherezáda – Beethovenovská púť rozhlasových symfonikov**
R. Kolář – Z. Petrovičová Bystrická
- 3 **Ensemble Ricercata – Obyčajné slovo** *J. Goč – J. Dekánková*
- 4 **V žiari monitorov** *T. Horkay*
- 5 **...k jubileu Lýdie Urbančíkovej** *S. Fecsková*

Z organového kokpitu

- 5 **Ja a kráľ** *M. Melcová*

Osobnosť

- 6 **Umenie viesť a tvoriť (M. Lapšanský)** *T. Ursínyová*

V novej krajine

- 8 **Natália Lugovkina** *L. Fordinálková*

Hudba dnes

- 10 **NEXT 2021: Mágia chaosu** *R. Kolář*
- 13 **Umelá inteligencia...** *E. Vozárová – F. Király*

Kniha

- 16 **Myslieť a klásť otázky** *V. Polakovičová*

Auris interna

- 17 **Premeny utrpenia** *J. Filip*

Rozhovor

- 18 **Hudba zážitkov a zázrakov (P. Zagar)** *V. Godár – J. Klíma*

Stará hudba

- 26 **Taký bol rok 2021 s večnou hudbou (P. Zajiček)** *A. Štefunko*

Tvorba

- 28 **Za každých okolností zostať čestným človekom (P. Krška)** *L. Borzík*

Jubileum

- 30 **„Duch národa žije v piesni...“** *E. Miškovičová*

História

- 34 **V lágri som sa zamiloval do slovenskej ľudovej piesne** *A. Schindler*

Analýza

- 36 **F. Liszt: Kristus** *T. Horkay*

Jazz

- 42 **Nemáme šancu prežiť bez krásy (P. Adamov)** *S. Počaji*
- 47 **Basový archív...** *J. Dekánková*

Z dejín slovenskej populárnej hudby

- 44 **Traditional Club Bratislava** *M. Jurčo*

Recenzie

- 54 **Poviedka**
- 54 **Kalimba** *V. Rozenbergová*

57 Obsah 53. ročníka

Mesačník **Hudobný život** / január-február 2022 vychádza v **Hudobnom centre**, Michalská 10, 815 36 Bratislava, IČO 00 164 836
Zapísané v zozname periodického tlače MK SR pod ev. číslom EV 3605/09
Redakcia: Šéfredaktorka: Andrea Serečinová (kontakt: andrea.serecinova@hc.sk, +421 220470420, 0905 643926), redaktori: Robert Kolář (robert.kolar@hc.sk), Jana Dekánková (jana.dekanova@hc.sk).
Externá redakčná spolupráca: Robert Bayer (robert.bayer@hc.sk)
Jazykové redaktorky: Zuzana Studená, Eva Planková
Výtvarná spolupráca: Róbert Szegény

Distribúcia a marketing: Patrik Sabo (tel: +421 220470460, fax: +421 220470421, distribucia@hc.sk) • **Adresa redakcie:** Michalská 10, 815 36 Bratislava 1, www.hc.sk/hudobny-zivot / • **Grafický návrh:** Róbert Szegény, Peter Beňo • **Tlač:** ULTRA PRINT, s. r. o., Bratislava • **Rozširuje:** Slovenská pošta, a. s., Mediaprint-Kapa a súkromní distribúteri • **Objednávky na predplatné** prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail: predplatne@slposta.sk • **Objednávky do zahraničia** vybavuje Slovenská pošta, a. s., Stredisko predplatného tlače, Uzbecká 4, P.O.BOX 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranicna.tlac@slposta.sk • Objednávky na predplatné prijíma aj redakcia časopisu. Používanie novinových zásielok povolené RPPBA Pošta 12, dňa 23. 9. 1993, č. 102/03. • **Indexové číslo** 49215. ISSN 13 35-41 40 (tlačené vydanie), ISSN 2729-7586 (online, pdf verzia). • **Obálka:** P. Zagar (autor: R. Baranovič) • **Názory a postoje** vyjadrené v uverejnených textoch nie sú stanoviskom redakcie. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne upravovať a krátiť objednané i neobjednané rukopisy. Texty akceptujeme len v elektronickej podobe. • **Vyhľadávať** v dátach uverejnených v tomto čísle môžete na adrese www.siac.sk